

Bruxelles, 26 aprilie 2019
(OR. en)

8639/19

EDUC 212
SOC 318
EMPL 236
MI 384
ECOFIN 424
DIGIT 80
JEUN 59
SPORT 44

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți
Nr. doc. ant.:	7930/19
Subiect:	Proiect de concluzii ale Consiliului privind punerea în aplicare a recomandării Consiliului privind parcursurile de actualizare a competențelor: noi oportunități pentru adulți - Adoptare

Comitetul pentru educație a pregătit proiectul de concluzii sus-menționat în vederea adoptării acestora în cadrul Consiliului Educație, Tineret, Cultură și Sport din 22-23 mai 2019. Textul întrunește în prezent acordul tuturor delegațiilor.

Prin urmare, Comitetul Reprezentanților Permanenți este invitat să înainteze textul Consiliului în vederea adoptării și publicării sale ulterioare în Jurnalul Oficial.

Proiect de
concluzii ale Consiliului privind punerea în aplicare a recomandării Consiliului privind
parcursurile de actualizare a competențelor: noi oportunități pentru adulți

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

1. REAMINTIND contextul politic al acestei chestiuni, astfel cum este prezentat în anexa la prezentele concluzii, în special:
 - (a) dimensiunea socială a educației astfel cum este enunțată în primul principiu al Pilonului european al drepturilor sociale prevede că orice persoană are dreptul la educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții favorabile incluziunii și de calitate pentru a dobândi și a menține competențe care îi permit să participe deplin în societate și să gestioneze cu succes tranzițiile pe piața forței de muncă¹;
 - (b) obiectivul de dezvoltare durabilă nr. 4 al ONU urmărește asigurarea unei educații de calitate, favorabile incluziunii și echitabile și promovarea oportunităților de învățare pe tot parcursul vieții pentru toți. După cum se menționează în Documentul de reflecție al Comisiei intitulat „Către o Europă durabilă până în 2030”, cu toții ne confruntăm cu schimbarea. Educația, știința, tehnologia, cercetarea și inovarea reprezintă condiții esențiale pentru realizarea unei economii a UE durabile, care să îndeplinească obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU;
 - (c) Consiliul a adoptat, la 22 mai 2018, Concluzii privind trecerea la o viziune a unui spațiu european al educației², în care a stabilit că un spațiu european al educației ar trebui să fie susținut de o continuitate a învățării pe tot parcursul vieții și a subliniat că inițiativele din cadrul unui spațiu european al educației ar trebui să includă toate nivelurile și toate tipurile de educație și formare, inclusiv educația adulților și educația și formarea profesională.

¹ Documentul 13129/17.

² JO C 195, 7.6.2018, p. 7.

- (d) îmbătrânirea populației în Europa, creșterea longevității în societate și necesitatea de a încuraja cooperarea între generații, schimbările accelerate de pe piața muncii, formele emergente de muncă și pătrunderea tehnologiilor digitale în toate aspectele vieții cotidiene determină o cerere tot mai mare de noi competențe și un nivel mai ridicat de competențe, cunoștințe și abilități; acest lucru face ca nevoia de actualizare a competențelor sau de reconversie profesională să fie și mai urgentă pentru toate persoanele care nu dețin competențe de bază sau care nu au dobândit o calificare, pentru a le asigura capacitatea de inserție profesională și cetățenia activă;
- (e) ținând seama de transformările majore care au loc în prezent pe piețele muncii, o educație și o formare favorabile incluziunii și de calitate – furnizate în toate etapele vieții – au devenit și mai importante, iar Uniunea se confruntă cu o necesitate imperioasă în materie de actualizare a competențelor și de reconversie profesională, care necesită abordări strategice în ceea ce privește învățarea pe tot parcursul vieții și dezvoltarea competențelor; unele date sugerează că, deja în 2022, 54 % din numărul total al angajaților vor avea nevoie de o actualizare a competențelor și de o reconversie profesională semnificative³;
- (f) criteriul de referință al învățării în rândul adulților aferent Cadrului strategic pentru educație și formare profesională 2020 (ET 2020) a stagnat în Uniune în ultimul deceniu: în 2017, 10,9 dintre adulți desfășuraseră recent o formă de activitate de învățare recentă, comparativ cu criteriul de referință de 15 % din 2020⁴;
- (g) recomandările specifice fiecărei țări din cadrul semestrului european au identificat actualizarea competențelor, reconversia profesională și învățarea pe tot parcursul vieții drept provocări-cheie care trebuie abordate în viitor pentru diferite state membre;

³ Forumul Economic Mondial: Raportul privind viitorul locurilor de muncă, 2018.

⁴ Anchetă asupra forței de muncă, 2018.

- (h) în 2017, 61 de milioane de adulți cu vârsta cuprinsă între 25 și 64 de ani din Uniune și-au întrerupt educația formală înainte de a fi încheiat ciclul de învățământ secundar superior⁵; în același timp, proporția de persoane care au părăsit timpuriu sistemul de educație și de formare în 2017 a fost de 10,6 % și se apropie acum de obiectivul stabilit pentru 2020, și anume mai puțin de 10 %; cu toate acestea, ratele variază foarte mult de la o țară la alta; 43 % din populația Uniunii are un nivel insuficient de competențe digitale, iar 17 % nu are deloc astfel de competențe⁶; în plus, circa 20 % din populația adultă din țările participante la ancheta OCDE privind competențele adulților (PIAAC)⁷ întâmpină dificultăți în ceea ce privește competențele de bază, cum ar competența scris-citit și competențele numerice. Prin urmare, este nevoie de o atenție urgentă pentru acești adulți;
- (i) nu există o soluție universală; persoanele angajate, șomerii și persoanele inactive, precum și numeroasele subgrupuri diferite au nevoi specifice fiecărei categorii; evaluarea și validarea aptitudinilor și competențelor migrantilor aflați în situație de ședere legală și ale refugiaților, precum și actualizarea competențelor lor și reconversia lor profesională le vor accelera intrarea pe piața muncii și integrarea fără probleme în noile lor comunități;
- (j) investițiile în actualizarea competențelor și reconversia profesională pot avea un impact economic puternic, inclusiv o productivitate și o creștere economică mai mari; o populație mai calificată și cu mai multe competențe, capabilă să stimuleze inovarea și progresul tehnologic⁸; creșterea veniturilor fiscale și reducerea cheltuielilor publice ca urmare a îmbunătățirii sănătății persoanelor, implicarea socială și civică și niveluri mai scăzute de implicare în activități infracționale⁹;

⁵ Anchetă asupra forței de muncă, 2018.

⁶ Raportul privind incluziunea și competențele digitale, Comisia Europeană, date din 2017.

⁷ Austria, Belgia – Regiunea Flamandă, Cehia, Germania, Danemarca, Estonia, Grecia, Spania, Finlanda, Franța, Irlanda, Italia, Lituania, Țările de Jos, Polonia, Suedia, Slovenia, Slovacia, Regatul Unit și Ungaria.

⁸ OCDE, PIAAC, 2016.

⁹ Competențele contează, OCDE, 2016.

- (k) pentru persoane, actualizarea competențelor și reconversia profesională pot duce la sporirea capacității de inserție profesională, câștiguri mai ridicate, o sănătate mai bună și bunăstare sporită, o cetățenie activă și o incluziune socială sporite. Cu toate acestea, persoanele fizice și angajatorii pot întâmpina dificultăți în recunoașterea acestor efecte și, prin urmare, pot să investească insuficient în actualizarea competențelor și în reconversia profesională, ceea ce necesită stabilirea stimulentei adecvate pentru a încuraja sensibilizarea și motivarea de a se implica în educația și formarea continuă;
- (l) ținând seama de cele de mai sus, la 19 decembrie 2016, Consiliul a adoptat Recomandarea privind cursurile de actualizare a competențelor: noi oportunități pentru adulți („recomandarea”) ¹⁰, care solicită o abordare strategică și coordonată în ceea ce privește oferirea de oportunități de învățare integrate celor 61 de milioane ¹¹ de adulți din Uniune cu un nivel scăzut de competențe și/sau de calificări și menite să îi sprijine pe adulții cu niveluri scăzute de competențe și calificări pentru a le spori competențele de bază, și anume competența scris-citit, competențele numerice și competențele digitale, și/sau pentru a dobândi un set mai amplu de competențe, cunoștințe și abilități, înregistrând progrese către calificări mai înalte;
- (m) Recomandarea privind cursurile de actualizare a competențelor recomandă statelor membre să le ofere adulților cu un nivel scăzut de competențe și/sau de calificări acces la oportunități de actualizare a competențelor, structurate în jurul unui parcurs ușor accesibil cuprinzând trei pași: evaluarea competențelor pentru a identifica competențele existente și nevoile de actualizare a acestora; o ofertă de învățare și mentorat individualizată, pentru a le permite să își actualizeze competențele și să acopere deficitul și posibilitatea de validare și recunoaștere a competențelor, cunoștințelor și abilităților lor dobândite, în vederea obținerii unei calificări sau a acordării accesului la obținerea unui loc de muncă.

¹⁰ JO C 484, 24.12.2016, p. 1.

¹¹ În 2017, 61,3 milioane de persoane cu vârsta cuprinsă între 25 și 64 de ani aveau cel mult o diplomă de absolvire a învățământului secundar inferior (Eurostat, Anchetă asupra forței de muncă, 2018). În 2012, anul colectării datelor PIAAC, ancheta asupra forței de muncă a constatat că cele 70 de milioane de persoane cu vârsta între 25 și 64 de ani dețineau, cel mult, diplome de absolvire a învățământului secundar inferior. Această cifră a scăzut în fiecare an de atunci, în special deoarece: a) nivelurile de instruire ale celor care au împlinit 25 de ani sunt mai înalte, întrucât mai mulți tineri absolvă învățământul secundar inferior sau un nivel echivalent și b) persoanele cu vârsta pensionării au, în general, niveluri mai scăzute de educație, cu excepția unor țări est-europene.

2. IA ACT de documentul de lucru al serviciilor Comisiei¹² care face bilanțul măsurilor de punere în aplicare, publicat în conformitate cu dispozițiile recomandării.
3. IA NOTĂ de progresele realizate și, în special, de faptul că:
- (a) în unele state membre, adoptarea recomandării a constituit impulsul pentru o dezbatere națională și o analiză critică a programelor existente;
 - (b) unele state membre pun în practică noi agende de politică pentru a sprijini actualizarea competențelor și reconversia profesională a populației adulte, în conformitate cu obiectivele recomandării;
 - (c) deși majoritatea măsurilor raportate se concentrează asupra adulților șomeri, unele state membre se concentrează și asupra sprijinirii lucrătorilor cu un nivel scăzut de competențe angajați, care reprezintă o parte semnificativă a grupului-țintă;
 - (d) multe state membre beneficiază de diferitele forme de sprijin oferite de programele Uniunii.
4. ÎȘI SUBLINIAZĂ angajamentul față de nivelul de ambiție stabilit în recomandare și INVITĂ statele membre, având în vedere recomandarea și în conformitate cu legislația națională, cu circumstanțele și resursele disponibile și în strânsă cooperare cu partenerii sociali și furnizorii de educație sau de formare, dacă este posibil:
- (a) să pună în practică măsuri durabile pe termen lung în materie de actualizare a competențelor și de reconversie profesională, ca parte a unei abordări strategice mai ample în ceea ce privește dezvoltarea competențelor pe tot parcursul vieții;

¹² „Recomandarea Consiliului privind cursurile de actualizare a competențelor: noi oportunități pentru adulți: bilanțul măsurilor de punere în aplicare”, SWD (2019) 89 final.

- (b) să adopte o abordare strategică coerentă în ceea ce privește furnizarea de competențe de bază adulților cu un nivel scăzut de competențe și/sau de calificare, pe baza coordonării și a unor parteneriate între toți factorii relevanți implicați, drept parte a unor strategii sau planuri de acțiune holistice în materie de competențe;
- (c) să promoveze parteneriatele pentru a adopta o abordare holistică, care să implice factorii relevanți, inclusiv partenerii sociali din toate domeniile de politică (social, ocuparea forței de muncă și educație și formare), pentru a integra furnizarea de competențe de bază cu alte servicii care vizează adulții cu un nivel scăzut de competențe și/sau de calificare;
- (d) să îi sensibilizeze pe angajatori – în special IMM-urile – cu privire la importanța actualizării competențelor și a reconversiei profesionale și cu privire la mecanismele de sprijin disponibile pentru dezvoltarea competențelor adulților și să îi încurajeze să promoveze și să ofere oportunități de formare angajaților lor;
- (e) să axeze furnizarea de competențe în mod specific asupra sprijinirii beneficiarilor pentru a dobândi cel puțin un nivel minim al celor trei competențe de bază, și anume, competența scris-citit, competențele numerice și cele digitale, precum și alte competențe-cheie care sunt relevante pentru participarea activă la o societate durabilă și pentru ocuparea durabilă a forței de muncă;
- (f) după caz, să se asigure că această furnizare de competențe cuprinde trei pași: evaluarea competențelor, o ofertă de învățare individualizată și flexibilă și validarea și recunoașterea competențelor, cunoștințelor și aptitudinilor;
- (g) să ofere oportunități de învățare adaptate în mod specific la nevoile de învățare individuale ale beneficiarilor, astfel cum sunt identificate în evaluarea competențelor, și bazate pe informații privind oportunitățile de pe piața muncii;
- (h) să ofere măsuri de comunicare, de sensibilizare, de orientare și de sprijin, inclusiv stimulente pentru a asigura adoptarea cu succes a inițiativei;

- (i) să analizeze posibilitatea de a dezvolta sinergii între politicile și acțiunile eficace de reducere a părăsirii timpurii a școlii și de reducere a proporției de adulți cu un nivel scăzut de competențe și/sau de calificări, de exemplu între măsurile din cadrul inițiativelor „Garanția pentru tineret” și „Parcursurile de actualizare a competențelor”;
- (j) să evalueze impactul acțiunilor lor asupra progresului grupului-țintă în direcția obținerii competențelor și a calificărilor prevăzute în recomandare.

5. INVITĂ Comisia:

- (a) să sprijine în continuare punerea în aplicare a Recomandării privind parcursurile de actualizare a competențelor, inclusiv prin învățarea reciprocă între statele membre și părțile interesate relevante și prin intermediul unor cereri de propuneri specifice, axate în special pe asistarea statelor membre în ceea ce privește abordarea provocărilor identificate în raportul de bilanț, și să exploreze potențialul unui rol consolidat și inovator pentru coordonatorii naționali ai învățării în rândul adulților;
- (b) să faciliteze cooperarea și coordonarea transsectoriale la nivel european prin legături cu alte inițiative și prin programele de finanțare ale Uniunii și să facă schimb de bune practici prin intermediul unor activități de învățare reciprocă organizate și prin intermediul unor instrumente precum Platforma electronică pentru educația adulților în Europa (EPALE) și/sau Europass;
- (c) atunci când formulează propuneri de politici, inclusiv pentru un cadru de cooperare pentru perioada de după 2020, să țină seama și de provocarea pe termen lung reprezentată de învățarea în rândul adulților și de problema adulților cu competențe sau calificări depășite sau cu niveluri scăzute de competențe sau calificări care au nevoie de acces la parcursurile de actualizare a competențelor;
- (d) să coopereze cu organele Uniunii (Cedefop, ETF) și ale organizațiilor internaționale, cum ar fi OCDE, ONU și UNESCO, și să fructifice experiența acestora pentru a aborda provocarea în materie de actualizare a competențelor și reconversie profesională, inclusiv prin cercetări și analize relevante privind învățarea în rândul adulților și evaluările competențelor (de exemplu, PIAAC).

Context politic

1. Recomandarea 2008/867/CE a Comisiei din 3 octombrie 2008 privind incluziunea activă a persoanelor excluse de pe piața muncii¹³
2. Rezoluția Consiliului și a reprezentanților guvernelor statelor membre reuniți în cadrul Consiliului din 21 noiembrie 2008 privind o mai bună integrare a orientării de-a lungul vieții în strategiile de învățare de-a lungul vieții¹⁴
3. Recomandarea Consiliului din 28 iunie 2011 privind politicile de reducere a părăsirii timpurii a școlii¹⁵
4. Rezoluția Consiliului privind un plan european reînnoit pentru învățarea în rândul adulților¹⁶
5. Recomandarea Consiliului din 20 decembrie 2012 privind validarea învățării non-formale și informale¹⁷
6. Recomandarea Consiliului din 22 aprilie 2013 privind înființarea unei garanții pentru tineret¹⁸
7. Raport comun pentru 2015 al Consiliului și al Comisiei privind punerea în aplicare a Cadrului strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale (ET 2020)¹⁹
8. Recomandarea Consiliului din 15 februarie 2016 privind integrarea șomerilor de lungă durată pe piața forței de muncă²⁰
9. Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – O nouă agendă pentru competențe în Europa: Să lucrăm împreună pentru consolidarea capitalului uman, a capacității de inserție profesională și a competitivității (10 iunie 2016)

¹³ JO L 307, 18.11.2008, p. 11.

¹⁴ JO C 319, 13.12.2008, p. 4.

¹⁵ JO C 191, 1.7.2011, p. 1.

¹⁶ JO C 372, 20.12.2011, p. 1.

¹⁷ JO C 398, 22.12.2012, p. 1.

¹⁸ JO C 120, 26.4.2013, p. 1.

¹⁹ JO C 417, 15.12.2015, p. 25.

²⁰ JO C 67, 20.2.2016, p. 1.

10. Recomandarea Consiliului din 19 decembrie 2016 privind parcursurile de actualizare a competențelor: noi oportunități pentru adulți²¹
 11. Recomandarea Consiliului din 22 mai 2017 privind Cadrul european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și de abrogare a Recomandării Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind stabilirea Cadrului european al calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții²²
 12. Decizia (UE) 2018/646 a Parlamentului European și a Consiliului din 18 aprilie 2018 privind un cadru comun pentru furnizarea unor servicii mai bune pentru aptitudini și calificări (Europass) și de abrogare a Deciziei nr. 2241/2004/CE²³
 13. Recomandarea Consiliului din 22 mai 2018 privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții²⁴
 14. Concluziile Consiliului privind trecerea la o viziune a unui Spațiu european al educației²⁵
-

²¹ JO C 484, 24.12.2016, p. 1.

²² JO C 189, 15.6.2017, p. 15.

²³ JO L 112, 2.5.2018, p. 42.

²⁴ JO C 189, 4.6.2018, p. 1.

²⁵ JO C 195, 7.6.2018, p. 7.